

SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige

Standarden utarbetad av

BST, BYGGSTANDARDISERINGEN

SVENSK STANDARD SS 82 20 12

Första giltighetsdag

1986 - 01 - 01

Utgåva

1

Sida

1 (4)

SIS FASTSTÄLLER OCH UTGER SVENSK STANDARD SAMT SÄLJER NATIONELLA OCH INTERNATIONELLA STANDARDPUBLIKATIONER ©

Sanitetsenheter – Porslin och emaljytor – Besikttningsregler

Sanitary appliances – Vitreous china and enamel coat – Inspection rules

0 Orientering Denna standard ersätter SIS 82 20 02, Installationsenheter av sanitetsporslin, Besikttningsregler, och SIS 82 20 03, Badkar och duschkar – Emaljytor, och skiljer sig främst från dessa genom att gränsdragning för synliga ytor har ändrats.

1 Omfattning och tillämpning

Denna standard ger regler för bedömning av glasyr hos sanitetsenheter av porslin samt emaljytor på insidan och på vulsten av badkar och duschkar av gjutjärn eller stålplåt.

Standarden är avsedd att användas dels vid tillverkarens kontroll före leverans, dels vid kontroll på byggnadsplatsen.

Standarden gäller icke eventuell utvändig emaljering eller specialemaljerade badkar för medicinska bad och dylikt.

2 Definitioner

2.1 Glasyr

synlig yta	yta som kan iakttas på avståndet 0,75 m vid ögonhöjd 1,2 m eller mer över golv, när enheten är monterad i normalt användningsläge
hygienyta	synlig yta som kan bli utsatt för vatten vid normalt bruk, t ex bassängyta, spolyta hos klosett och urinal, vulst på klosett och bidé, avställningsplan på tvättställ o d
skymd yta	yta som inte kan iakttas på det avstånd och vid den ögonhöjd som gäller för observation av synlig yta
dold yta	yta som kan iakttas endast om en monterad enhet demonteras, t ex anliggningsyta mot golv eller vägg
bula	markerad överglaserad upphöjning
blåsa	liten ihålig upphöjning orsakad av gasblåsa som bildats under bränningen
valk	långsmal överglaserad upphöjning
knaster	vass, vårtliknande upphöjning i glasyren
grop	överglaserad fördjupning
por	litet hål i glasyren orsakad av vid bränningen nedsmält gasblåsa
repa	långsmal, grund fördjupning
spricka	långsmal fördjupning med i allmänhet större djup än bredd
fläck	markerad färgavvikelse som begränsas av tydliga konturer
missfärgning	färgavvikelse som begränsas av diffusa konturer
rullning	glasyrfri yta orsakad av att glasyren ej fäst vid skarven

UDK 691.434

2.2 Emaljytor

fel	defekter som uppstår vid tillverkningen
skador	defekter som uppstår efter tillverkningen, t ex på grund av olämplig lagring, transport, montering

3 Fordringar

3.1 Glasyr

Enheter av sanitetsporslin enligt denna standard skall ha helt glaserade synliga ytor och skymda ytor, dock får dolda ytor och planbearbetade ytor ha rullningar eller vara glasyr-fria.

Följande fel – med nedan angivna begränsningar – får förekomma i och under glasyren.

Glasyrens tjocklek får variera – glaseringsfel – dock ej så att missfärgning uppstår.

Missfärgning av andra orsaker än varierande glasyrtjocklek får förekomma på synliga ytor och på skymda ytor – på synliga ytor dock endast som mycket svag missfärgning.

Missfärgning anses föreligga om den är synlig på 0,75 m avstånd från observatör med normal synskärpa och vid god belysning.

Övriga fel – med form och storlek enligt tabell 1 – tillåts på synliga ytor till antal enligt tabellen och på skymda ytor utan begränsning av antalet.

Enstaka sprickor i glasyren – med bredd högst 0,2 mm och längd högst 40 mm – tillåts dessutom på skymda ytor.

Utöver glasyrfel kan förekomma skador orsakade av oriktig hantering vid lagring, transport och montering, t ex repor i glasyr, stöt- och krosskador. Sådana skador tillåts inte vid leverans från tillverkare. Skadornas storlek och placering är avgörande för om de monterade enheterna vid besiktning skall godkännas eller inte.

Tabell 1 – Tillåtet antal fel på synliga ytor per enhet. Antal inom parentes anger det högsta antalet fel inom en cirkel med 75 mm diameter placerad var som helst på ytorna.

Fel	Antal fel på synliga ytor totalt, max	Antal fel på hygienytor, max	
		Klosett, urinal	Tvättställ, bidé
Bulor och gropar			
Höjd eller djup max 1,0 mm			
Diameter max 5 mm	4 (2)	2 (1)	2 (1)
Diameter max 10 mm	2 (1)	1 (1)	1 (1)
Valkar			
Höjd max 1,0 mm	4 (2)	1 (1)	1 (1)
Blåsor, knaster, porer och rullning			
Diameter 0,2 – 0,5 mm	8 (4)	8 (4)	4 (4)
0,5 – 1,0 mm	4 (3)	2 (2)	1 (1)
1,0 – 2,0 mm	1 (1)	1 (1)	0 (0)
Fläckar			
Diameter 0,2 – 0,5 mm	10 (5)	10 (5)	10 (5)
0,5 – 1,0 mm	4 (3)	4 (3)	4 (3)
1,0 – 2,0 mm	2 (1)	2 (1)	2 (1)
Repor under glasyr			
Bredd max 0,2 mm			
Längd max 30 mm	3 (1)	2 (1)	2 (1)
Sprickor under glasyr			
Bredd max 0,2 mm			
Längd max 5 mm	3 (1)	1 (1)	1 (1)
Summa fel enligt ovan	20 (7)	15 (7)	15 (7)

WC-stol med spolcistern räknas som två enheter. Varje del av en sammansatt enhet skall uppfylla fordringarna enligt denna standard.

Felen mäts lämpligen med en graderad lupp.

3.2 Emaljytor

Med hänsyn till tillåtna fel indelas emaljerade kar av gjutjärn i två klasser, A och B.

Emaljytan på ett emaljerat kars insida och på vulsten får ha de fel som anges i tabell 2.

Andra fel tillåts endast om de inte upptäcks på en meters avstånd med normal synskärpa och vid god belysning.

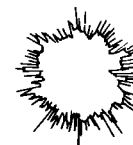
Emaljytan skall vara fri från skador. De vanligaste skadorna är repor, slagskador och brott.

Repor är ofta till utseendet lika hårsprickor. Repor kan dock lätt rengöras efter infärgning med bläck, blyerts e d, vilket inte är fallet med sprickor.

Slagskador på grund av slag mot emaljytan ter sig i allmänhet som oregelbundna märken, ibland med kvarsittande emalj där slaget träffat.

Slagskador på grund av slag mot ytan motsatt emaljytan resulterar i radiella sprickor eller spjälkningar från slagcentrum, »stjärnor».

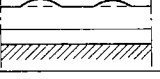
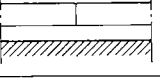
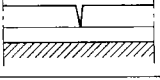
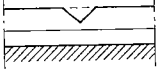
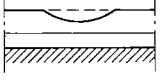
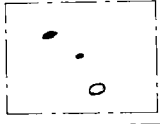

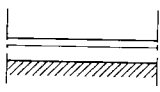
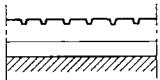
Med brott avses sprickor eller spjälkningar t ex på grund av att armatur eller fötter fastsatts på oriktigt sätt.

Skador i form av mattad eller repad emalj kan orsakas av tvättmedel eller lösningar med pH-värde under 5 eller över 9, av skurpulver och av vissa medel till medicinska bad.

Tabell 2 — Tillåtet antal fel per kar (karets insida och vulsten). Antal inom parentes anger det högsta antalet fel inom en cirkel med 75 mm diameter placerad var som helst på ytorna.

0 anger att inga fel får förekomma.

F anger att antalet fel per kar inte skall beaktas.

Felets art eller utseende	Mått i mm	Kar av gjutjärn		Kar av stålplåt
		Klass A	Klass B	
1 Partiklar täckta av emalj, knaster 	Diameter: max 0,7 (0,7) – 3,0	4 (2) 0	6 (3) 2 (1)	6 (3) 0
2 Gasblåsor täckta av emalj, blåsor 	Diameter: max 0,7 (0,7) – 1,5 (1,5) – 3,0	5 (2) 1 (1) 0	10 (4) 3 (2) 1 (1)	5 (2) 0 0
3 Upphöjningar av emalj, stänk 	Max 30 x 10	4 (1)	8 (2)	8 (2)
4 Strängar av tjockare emalj, våglinjer 		Knappt synliga	Tydliga	Knappt synliga
5 Hårfina sprickor i emaljen, hårsprickor 	Längd: max 100	0	3 (2)	0
6 Fina hål som inte går helt igenom emaljskiktet, nålstick 	Diameter: max 0,2	F (10)	F (10)	F (10)
7 Trattformade fördjupningar, kratrar 	Djup: max 0,3 (0,3) – 0,7	4 (2) 2 (1)	8 (4) 4 (2)	0 0
8 Flacka fördjupningar, gropar 	Djup: max 0,3	F (3)	F (5)	8 (2)
9 Mörkare eller ljusare mindre fläckar, prickar 	Diameter: max 0,7 (0,7) – 1,5 (1,5) – 3,0	12 (4) 8 (3) 1 (1)	20 (6) 12 (5) 3 (2)	10 (3) 4 (2) 0
10 Hårfina mörkare linjer, hårlinjer 	Längd: max 20	0	0	Enstaka
11 Enstaka fläckar där grundemaljens färg framträder, tunn emalj 		Knappt synliga	Tydliga	0
12 Knottriga partier, apelsinytor 		Knappt synliga	Tydliga	Knappt synliga

Felen mäts lämpligen med graderad lupp.